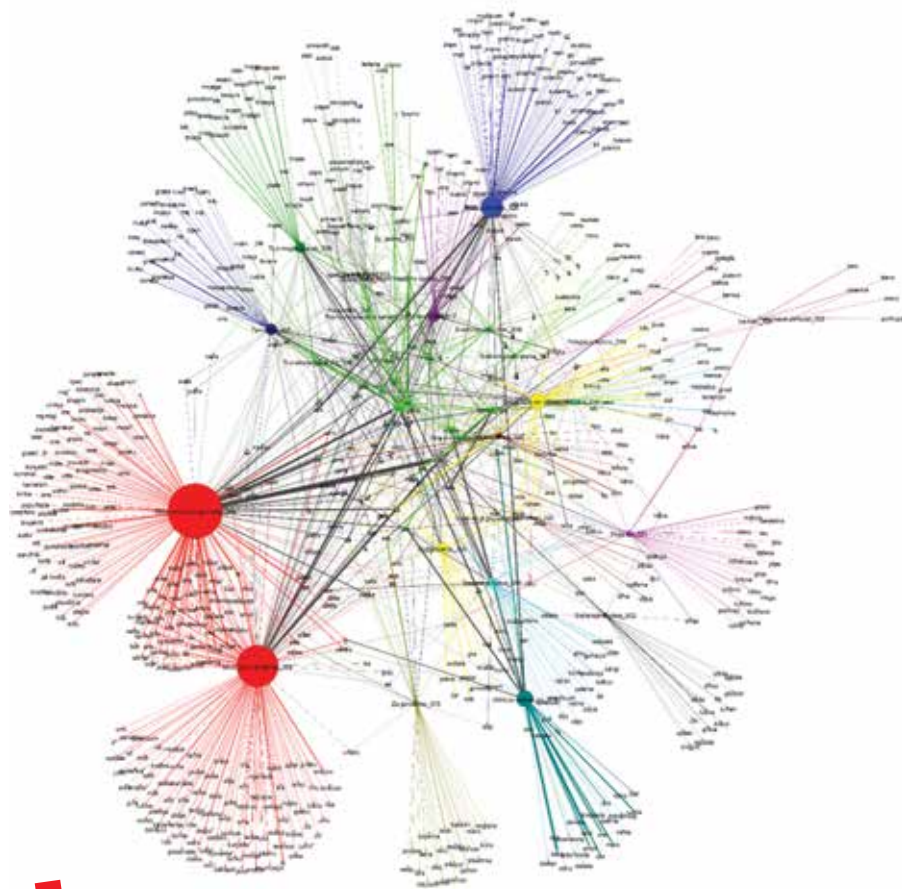

Zbirka i multimedijaska platforma Zaspal Pave

Benedikt Perak

Graf pjesama koje su najsličnije u području Bujštine - primjerice, na temelju zajedničkih riječi može se zaključiti da je pjesmi *Sinoć se je Jure sporučija* najsličnija pjesma *Sinoć se Jure oženija te one čine zajednicu*

Zbirka Zaspal Pave okuplja narodne pjesme Istre i Hrvatskog primorja koje je sakupio i notno zabilježio Ivan Matetić Ronjgov. Prvo tiskano izdanje, priređeno od Dušana Prašelja, objavljeno je 1990. a drugo 2018. godine, a odnedavno je zbirka postavljena na mrežnoj platformi.

U zbirci se nalaze napjevi iz područja Istre, Hrvatskog primorja, otoka Krka, Cresa i Suska. Svako od navedenih područja predstavlja se napjevima koji se klasificiraju po lokalitetima. Tako istarsko područje predstavlja 109 napjeva iz Pazinštine, 33 napjeva iz Poreštine, 65 napjeva iz Puljštine, 66 napjeva iz Žminjštine, 33 napjeva iz Bujštine, 4 napjeva iz Bužeštine, 17 napjeva iz Labinštine, 22 napjeva iz Kastavštine. Hrvatsko primorje obuhvaća 6 napjeva iz Novog Vinodolskog, 4 napjeva iz Grižana, 2 napjeva iz Paga, 1 napjev iz

Praputnjaka. Otok Krk se predstavlja s 42 napjeva iz Baške, 7 napjeva iz Stara Baške, 37 napjeva iz Dobrinja, 20 napjeva iz Malinske, 17 napjeva iz Omišlja, 5 napjeva iz Punta, 20 napjeva iz Vrbnika. Otok Cres predstavlja 7 napjeva iz Beleja, 5 napjeva iz Martinšćice, 2 napjeva iz Miholjašćice, 12 napjeva iz Orleca, 4 napjeva iz Vidovića. Otok Susak predstavlja 16 napjeva. Matetićevo rodno područje, Kastavštinu, predstavljaju 22 napjeva od kojih je posljednji za sopile. Sveukupno se radi o 561 zapisu.

Početkom 2017. godine uspostavljena je suradnja između Ustanove Ivan Matetić Ronjgov i Laboratorija za istraživanje kulturne složenosti pri Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci te je na poticaj dr. sc. Benedikt Peraka i dr. sc. Diane Grgurić pokrenuta digitalizacija zbirke Zaspal Pave i arhiva Ustanove Ivan Matetić Ronjgov s ciljem stvaranja

multimedijalne baze znanja o glazbenoj tradiciji Istre i hrvatskog primorja.

Primorsko goranska županija podržala je projekt te je Ustanova Ivan Matetić Ronjgov na čelu s voditeljem Darkom Čargonjom i suradnicom Doris Brusić omogućila korištenje arhiva i pomoć pri prikupljanju građe, a doprinos u izradi digitalne notografije, koji je omogućio daljnje faze digitalizacije, dala je i profesorica u mirovini dr. sc. Marija Riman. Suvoditelji projekta dr. sc. Diana Grgurić i dr. sc. Benedikt Perak uključili su i studente Odsjeka za kulturalne studije na kolegijima Digitalna humanistika, Nova glazba i Popularna glazba u izradu ovog istraživačko-edukativnog projekta, pružajući mentorsku, stručnu i znanstvenu podršku.

Projekt razvoja multimedijске platforme Zaspal Pave sastoji se od više faza koje uključuju oblikovanje multimedijalne baze podataka, prikupljanje, obogaćivanje i umrežavanje podataka, promicanje suvremenih metoda reprezentacije kulturne baštine i poticanja korištenja digitalizirane građe u novim medijskim praksama. Platforma će u krajnjem obliku integrirano predstaviti različite oblike glazbenih i kulturnih praksi koje su proizašle iz istarsko-primorskog kulturnog naslijeđa.

Trenutačno platforma Zaspal Pave nudi funkcionalnosti pretraživanja, pregledavanja notnih zapisa, preslušavanja melodija i povezanih izvedbi. Naime, metapodaci o pjesmama pohranjeni su u bazu podataka koja omogućuje različite vrste organizacije i pretrage sadržaja po nazivu, području, mjestu nastanka ili tekstu.

Svaki od 561 notnih zapisa iz zbirke Zaspal Pave može se pregledavati u ugrađenom PDF pregledniku. To omogućuje brzi pristup bilo kojoj pjesmi i ispisivanje u standardnoj glazbenoj notaciji. Na temelju digitalne notografije, koju je izradila dr. sc. Marija Riman, izvučen je tekst pjesme, a glazbena melodijska i ritmička struktura pretvorene su u midi format. Na temelju midi dokumenata stvoren

INFO

Multimedijska platforma Zaspal Pave dostupna je na: <http://zaspal-pave.ustanova-imronjgov.hr/>.

Arhivsko gradivo Ustanove Ivan Matetić Ronjgov može se vidjeti i u Topoteci Rijeka: <https://rijeka.topoteka.net/>

Ivan Matetić Ronjgov za svojim radnim stolom u Brajšinoj 20 u Rijeci 1950-ih, Arhiv Ustanove Ivan Matetić Ronjgov

je zvučni zapis u mp3 formatu koji oslikava osnovnu melodijsku liniju. Na taj je način svaka pjesma popraćena digitalnim notnim, midi i zvučnim zapisom što omogućuje online reprodukciju pjesama, ali i njihovu reinterpretaciju i preoblikovanje u neko novo, još nečuvano glazbeno ruho.

Sama platforma izrađena je u Python Flask web okviru s ciljem razvoja niza aplikacija i funkcionalnosti koje će se s vremenom ugrađivati na mrežne stranice.

Primjerice, značajan doprinos platforme u obogaćivanju strukture doživljaja ovih napjeva daje integrirani audiovizualni prikaz različitih izvedbi koje su studenti kulturologije pronašli i povezali u bazi. Neke od pjesama tako imaju i do 27 različitih inačica izvedbi, dok druge nažalost nisu zastupljene na Youtube platformi. Naravno, taj prikaz se planira proširiti popisom izvedbi i s drugih audiovizualnih platformi, kao i arhivskih izvora. Također, u planu je omogućiti i samim korisnicima platforme da prijave izvedbe pjesama, čime bi se povećala njihova vidljivost i obogatio fond baze. Dodatna prednost povezivanja s vanjskim bazama kao što je Youtube jest dostupnost metapodataka korištenjem njihovih API-ja. Ti se sustavi mogu upotrijebiti za obogaćenje informacija o izvođačima, popularnosti pjesama na navedenim platformama, komentarima itd.

Osobitu novost čine algoritmi za prepoznavanje sličnosti pjesama koji će se ugraditi kao sustav za preporuku na samoj Zaspal Pave stranici. Korištenjem graf algoritama svaka pjesma će tako dobiti popis drugih pjesama najbližijih prema riječima i/ili melodijskoj strukturi. Pristup tekstualnim preporukama omogućen je digitaliziranjem teksta i raščlanjivanjem na riječi uporabom NLP tehnika te primjenom računalnih graf algoritama koji su razvijeni unutar Laboratorija za istraživanje kulturne složenosti, slično poput algoritama koje Amazon koristi za preporuku sadržaja ili Facebook za preporuku novih prijatelja. Evo kako izgleda graf pjesama koje su najbližije u području Bujštine.

Preporuka melodijske sličnosti nastaje na temelju digitalne analize melodijske strukture u midi formatu koja se također može računalnim metodama analizirati, osobito korištenjem Python programskih knjižnica poput Music21 te usporediti s drugim pjesmama.

Cilj je novonastale platforme Zaspal Pave integrirati različite izvore, reprezentirati kontekstualiziranu baštinu na suvremeni način te tako obogaćenu dati na korištenje, uživanje i reinterpretaciju novom naraštaju. ■

Autograf skladbe Čaće moj, Arhiv Ustanove Ivan Matetić Ronjgov

Spomen dom Ivana Matetića Ronjgova